

HEGEDŰS KATALIN

Jankó János Általános Iskola és Gimnázium
Tótkomlós

Kudarchelyzetek felismerése és kiküszöbölése a nyelvtanulásban

A többéves nyelvtanulás során a kisdíák és tanára gyakran kerül olyan helyzetbe, ahonnan a továbblépés szinte lehetetlennek látszik. Egy-egy csoporton belül egyre nőnek az egyének közötti különbségek, a tehetség és a szorgalom kiemeli a jókat, a tehetségtelenség, az akaratgyengeség vagy a lustaság hátrább és hátrább sorolja a gyengébbeket. Az előrehaladás íve megtörik, s a tanár keresni kezdi, hogy hol a hiba. Olykor túlságosan sok információ áramlik a kisdíák felé, aki vagy a szókinccsel, vagy a nyelvtani elemekkel képtelen megbirkózni, és kedvét veszve a további erőfeszítéseket feladja.

Olykor túlságosan racionálisak vagyunk tanítványainkkal szemben, megfélemlítve arról, hogy bármennyire nyitott is a kisgyerek a világ ismeretlen csodáira, nem képes állandóan, megszakítások nélkül a szüntelenül áramló adatokat befogadni. S ha állandó adatfelvételre, adattárolásra kényszerítjük, előbb-utóbb elveszti kreativitásra készítő képességeit. Időt kell hagyni arra, hogy az új tananyag elemeit a tanulócsoport minden tagja kellőképpen fel tudja dolgozni.

Nyelvtanítási céljainkat el lehet érni úgy is, hogy ne teremtsünk állandó stresszhelyzeteket a tanítási órán.

A gyermek életkorához alkalmazott szövegekkel elérhetjük, hogy a szókinccs szokatlanul gyorsan bővül, s a nyelvtani szabályok észrevétlenül rögzítődnek.

A mellékelt néhány szemelvény *4-5. osztályos tanulók számára készült*. A hozzájuk illő rajzok készítését nyugodtan bízzuk a gyermekek képzeletére! A házából kitekingető csiga, a százlábú papa és lányai, a torkát fájlaló zsiráf, a koncertre készülő hegedülő tücsök és a nyelvtanulásban jeleskedő okos halfivérek kedvelt figurákká válhatnak a nyelvórán. A rajzok házi feladatként is készülhetnek, akár nagy méretű rajzlapokra is.

A gyermek úgy érzi, hogy játszik. Közben a mindennapi élet szavait tanulja vagy ismétli (saját ház, szegény, gazdag, fagyalt, torokfájás, láz, komolyzene, hegedű, koncert, ikrek, nyelvtanfolyam, perfekt angol stb.).

Az öt kis lecke arra is alkalmas, hogy az egyes szám első személyű bemutatkozást segítse. Szerepekként is eljátszhatók, egyszerű jelmezek, álarok mögé rejtözve. A nyelvtani ismeretek rendszerében a személyes névmások váltakozását, az igealakok változásait észlelheti a kisdíák. Az egyes és többes szám 3. személyű változatokkal különböző személyek leírásához készítjük fel a tanulóinkat. A szokatlan szöveg, a mesészerű események – melyek kapcsolatban vannak a valós világgal – megkönnyítik mind a tanár, mind a tanuló munkáját, és segítenek a nyelvtanulás pillanatnyi kudarcainak legyőzésében. A kudarchelyzet minden oktatási-nevelési folyamatban természetes helyzet. Felismerni és elismerni kötelességünk, de véglegesnek elfogadni sohasem szabad. Ebben a folyamatban a tanár az, akinek tapasztalatai révén tudnia kell, melyik az az eljárás, amely egy időszak eltelte után már nem célravezető, s mikor érkezik el az a pillanat, amikor vagy a tananyagot, vagy az eljárásokat változtatnia kell.

Néhány hasonló jellegű szemelvény után láthatjuk, hogy a gyermekek legyőzik a kudarcból való félelmeiket, képzelőerejük működni kezd, s amíg a gyengébb képességűek csak a szövegek

elsajátításáig jutnak el, addig a tehetségesebbek már maguk is képesek lesznek új „személyeket” kitalálni. A tanulók így módon a nyelvtanulásnak nem áldozataivá, hanem kreatív résztvevőivé válhatnak.

A rugalmas tervezést, a gyermek képességeihez való maximális alkalmazkodást a NAT előírásai is lehetővé teszik.

*

Ready? Steady! Go!

English for children

Lesson One

I am Mary Snail.

I am very rich.

I have got a house of my own.

I have got a bedroom in my house.

I am not in the bedroom, I am in the hall.

Now spot the difference:

She is Mary Snail.

She is very rich.

She has got a house of her own.

She has got a bedroom in her house.

She is not in the bedroom, she is in the hall.

Lesson Two

I am Dick Centipede.

I am very poor.

I have got two daughters.

I have got no shoes.

I am very cold in winter.

Count my legs, please.

Ten, twenty, thirty, forty, fifty, sixty, seventy, eighty, ninety, a hundred.

Spot the difference:

He is Dick Centipede.

He is very poor.

He has got two daughters.

He has got no shoes.

He is very cold in winter.

Count his legs, please.

Lesson Three

I am Robert Giraffe.

I am very tall.

I am a handsome young man.

Yesterday I ate a lot of ice-cream.

Now I have a sore throat.

Now I am going to the doctor's.

The doctor will examine me.

He will take my temperature.

He will give me some pills.

I'll take the pills three times a day.

Draw the ice-cream cone.

He is Robert Giraffe.
He is very tall.
He is a handsome, young man.
Yesterday he ate a lot of ice-cream.
Now he has a sore throat.
Now he is going to the doctor's.
The doctor will examine him.
He will take his temperature.
He will give him some pills.
Robert'll take the pills three times a day.

Lesson Four

I am Charlie Cricket.
I am a musician.
I don't like pop-music.
I like classical music.
I play in a big band.
I play the violin.
Will you come to the concert tonight?
Here are two tickets.
 Draw the big band.
 Let's speak about him.
He is Charlie Cricket.
He is a musician.
He doesn't like pop-music.
He likes classical music.
He plays in a big band.
He plays the violin.
He is inviting me to the concert tonight.
He is offering me two tickets.

Lesson Five

We are the Clever Fish Brothers.
We are twins.
Now we are going to school.
We are going to an English language course.
It is an evening course.
We are good at languages.
By the end of the course we shall be able to speak fluent English.
Are you good at languages?
 Try to retell the story.

They are the Clever Fish Brothers.
They are twins.
They are going to school.
They are going to an English language course.
They are good at languages.
By the end of the course they will be able to speak fluent English.

(By the way would you like to join the Underwater Language School? If yes, then don't forget about your waterproof helmet when going to school.)
